

Havas Juli

**PAPÍR
BABÁK**

Open Books

Hívok egy régi álmot

Az emlékezés olyan doboz, hogy bárki beletehet és kivehet belőle eseményeket. Amikor nem találjuk, amit keresünk, olyankor a képzeletünkkel formáljuk teljessé a történetet.

A nő, aki fejfel lefele lóg a biztonsági övön az autójában, miközben a légszák sziszegve engedi ki magából a levegőt, hálás az univerzumnak, hogy ennyivel megúsza. Lehetséges, hogy egy motorostól ijedt meg, és ezért rántotta félre a kormányt, és az is, hogy a fáradtság miatt sodródott le az útról. A nő, aki nem tudja, hogy mindez így történt-e, vagy csak így emlékszik, én vagyok.

Leginkább az foglalkoztatja most, ahogy lóg a szeren, hogy ha meghalt volna, és meg kellett volna néznie élete filmjét, akkor vagy unatkozott, vagy szégyenkezett volna attól, amit lát: Varga Viola eltékozolt életét.

Fejen álló autók gyülekeznek az út szélén, amiből fejen álló emberek szállnak ki, megindulnak, majd ijedten megtorpannak, és néznek. Valaki telefonál. Néhányan elkezdenek átmászni az útszéli gazon. A nő, aki én vagyok, int nekik, hogy nincs probléma, egyben van, nem kell segíteni. Mert az utóbbi években megtanulta, hogy magának kell megszerveznie az életét, erős és önálló nő lett

belőle. Óvatosan kicsatolja a biztonsági övet, rácsúszik a hátára, miközben egy gesztikuláló motorost lát maga felé rohanni. Először a rettenetet pillantja meg az arcán, éppen, amikor ő kinyitja az ajtót, ami hirtelen kicsapódik, váratlan erővel tépi ki az ülésből, és csak akkor látja meg a kimarkolt árkot maga alatt, amikor kibucskázik, ráesik, csattan a mélyén levő betontörmelékre. Hogy ki sikít fel, ő vagy valaki más, aki nézi, vagy az, aki szalad, nem tudja, mert már csak köd van, és fájdalom.

Szerette érezni a vér fémes-sós illatát, szerette látni, ahogy a szike alatt megnyílnak a szövetek, szerette a munkáját, összevarrni, ami összetartozik, hallgatni a szike csörrenését az eszköztálcán, az altatógép halk pöfögését, a műszerek csipogását, közben a múlt távolodni kezd, és egyre közelebbről és egyre hangosabban hallja a zajt: helikopter, kiált fel egy kisgyerek, ne bámuld a nénit, inti egy idős hang.

A nő tudja, hogy mielőtt leszáll a helikopter, két kört fordul jobbra, felmérni a terepet. Tudja, hogy elől ül a pilóta és a paramed, hátul a mentőorvos. Egyre nehezebben veszi a levegőt. A fájdalom a koponyájához csattanó agyánál kezdődött, de most már mindenütt ott van. A mellkasát fojtogatja. A combjáig hatol. Mindjárt megtébolyodik. Hogy jajgat vagy ordít, hogy halkan nyöszörög vagy állatként üvölt, nem tudja, a hangját elnyomja a rotor zaja.

Aztán a ködön keresztül meglátja a mentőruha fényvisszaverő csíkjait, és végre csend lesz. Mély

csend és megkönnyebbülés. Talán szürkül, az idő elfolyósodik, már velük repül, felette, benne, mellette csövekben és drénekben folyadékok jönnek és mennek, a biztonság és a hála érzése és főleg a ketamin elandalítja.

A felhők alatt egy régen hallott dallamra magas hegyek égbe nyúló erdői felett ringatózik. Lehetetlen, mert nem ott van, mégis szeretné a karját kinyújtani az ablakon, hogy a tenyerével végigsimítson a fenyőfákon, hogy megérintse a hegy tetején a frissen hullott havat, mutatóujjával megrajzolja a csúcsok csipkéit, hogy az ujjait belemártsa a vulkán mélyén pihenő tóba, és fentről beleszagoljon a hegyesre rakott szénaboglyák illatába.

De az egy másik táj, az otthoni, ez pedig itt van, az itthoni.

Talán egy másféle, hosszúkás tó lehet alatta, és naptól kiégett szántóföldek és szénabála-gurigák, lassan kanyargó, messziről induló folyóval, ami majd a régi hazában ömlik a tengerbe. Kajakban ül, de nincs ereje húzni az evezőt, mert lüktet a karja, ezért csak ringatózik a vízfolyással, kárókatonát lát egy kiszáradt fa magas ágán, és vidrákat a parton.

Visszaváltozik a táj: egy kislány jelenik meg előtte, aki a fenyőfák alatt ül, és frissen szedett, sárga rókagombát szagolgat, sárga virágokat tesz mellé, sárga kockás pléden köti csokorba, hazavisszük vázába, mondja a többieknek, és megérzi Mimi illatát, érzi, hogy megérinti, *álomarcú lány, mindig gondolj rám*, kéri tőle, ne hagyj elillanni.

Miénk itt a tér

A hátunkon fekszünk a két blokkház közötti fűvön, a kockás pléden. Sárga alapon bordó és barna csíkok futnak rajta, a harmadánál, mintegy aranymetszésként, egy élénkzöld vonal. Többször próbáltuk megfejteni, mit jelent, mit akart értésünkre adni egy távoli szövőnő, de nem találtunk rá elfogadható magyarázatot. Trehányság, szövési hiba, legyintett rá anyu, amikor elkunyeráltam tőle.

– Egy királylány titkos üzenete – vizsgálta meg Mimi egészen közről. – Amit örökre meg kell őriznie. Mert ha elmesélné, azzal tönkretenné a várost, ahol él.

– A titok zöld csíkja ha kibomlik, olyan, mint a szántóföld, amibe a borbély belesúgta, hogy Midasz királynak számárfüle van. És amikor kinőtt rajta a búza, akkor telesusogta vele az egész várost. – Én minden görög mondát és regét kívülről tudok, mert apu esténként azokat szereti olvasni nekünk. És főleg saját magának. – A titkok nem tartanak örökké – teszem hozzá.

Szigorúan csak fűre teríthető pokróc, mondta Eszti, akinek mindig praktikus ötletei vannak. A jobb alsó sarkán felbomlott a szegély, és kilógnak a szálak. Rám várnak.

Hallgatjuk a rovarok dongását és a hangyák surranását a fűszálak között, és nézzük a felhőket, a formájukból próbáljuk megfejtetni a jövőnket, ami a következő vagy legfeljebb az azt követő tanévig tart. Néha megpróbálunk messzebbre nézni, de akkor is csak a következő szeptemberig látunk. És az udvar végéig.

Nemsokára tízévesek leszünk, mindhárman júliusban születünk, a szüleink egymás után három zsúrt szoktak nekünk tartani, de arra alig jön el néhány gyerek a vakáció miatt. Idén titkos születésnapot is szerveztünk magunknak. Órákig beszélgettünk a kiszáradt somfán az elhagyott katonatemető mellett, ott bontottuk ki az ajándékba kapott könyveinket, sötétedés után pedig hosszan üldögéltünk a vékony törzsű fenyők között, a lekopott nevű katona oldalra dőlt sírkövén, sorban egymásba kulcsoltuk a tenyerünket, amit előtte megvágunk Mimi bátyjának a bicskájával. A *fogadom* szót pecsételtük meg a vérszerződéssel, és az *örökre, soha* és *mindig* ígéreteket.

Most a kockás pléden fekszünk, Mimi középen, mint mindig, csinálj, kéri Esztit, aki oldalra fordul, és a bal mutatóujja hegyével simogatni kezdi a karját. Én mindig a jobb oldalon fekszem, egyszer megkértem, hogy csináljon engem is, ezért Mimin átnyúlva engem is simogatni kezdett, de nehezen bírtam az érintést, nem esett jól, zavart, hogy mindketten csak rám figyelnek, ezért lesöpörtem a kezét. Hülye vagy, akkor meg minek kéred, mordultak fel egyszerre.